

Handläggare: Lotta Gillhardt
Telefon: 508 14 019

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Stadsdelsförvaltningens kvinnofridsarbete- svar på skrivelse från Rosa Lundmark (v), Magnus Dannqvist (s) och Jonas Eklund (mp)

Förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på skrivelsen.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Margaretha Selin
Avdelningschef

Sammanfattning

Rosa Lundmark (v), Magnus Dannqvist (s) och Jonas Eklund (mp) har lämnat en skrivelse med en rad frågor om förvaltningens arbete med kvinnofridsfrågor för beredning.

Varje stadsdelsförvaltning har frihet att organisera stödet till våldsutsatta kvinnor på det sätt som bäst passar stadsdelen. Kvinnofridsarbetet i Enskede-Årsta-Vantör är under uppbyggnad och diskussioner förs hur arbetet på bästa sätt ska kunna struktureras och organiseras med all den spetskompetens och professionalism som behövs. Idag får varje enskild kvinna hjälp och stöd utifrån sin individuella situation. I det följande besvarar förvaltningen de i skrivelsen ställda frågorna kring förvaltningens arbete med kvinnofrid.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom individ- och familjeomsorgen

Bakgrund

Rosa Lundmark (v), Magnus Dannqvist (s) och Jonas Eklund (mp) har lämnat en skrivelse med en rad frågor om förvaltningens arbete med kvinnofridsfrågor för beredning.

Förvaltningens svar

Förvaltningen har i tjänsteutlåtande daterat 2008-07-02 redogjort för Enskede-Årsta-Vantörs handlingsprogram för kvinnofrid vilket har sin utgångspunkt i Stockholms stads program för kvinnofrid. Handlingsprogrammet innehåller tre olika handlingsplaner utifrån olika aspekter av kvinnofridsarbetet; handlingsplan för kvinnofrid, handlingsplan mot hedersrelaterat våld samt handlingsplan mot könsstypning.

Syftet har varit att utveckla ett helhetsperspektiv i kvinnofridsarbetet där verksamheter för kvinnor, barn och män utgör en helhet.

Varje stadsdelsförvaltning har frihet att organisera stödet till våldsutsatta kvinnor på det sätt som bäst passar stadsdelen. Kvinnofridsarbetet i stadsdelen är under uppbyggnad och diskussioner förs hur arbetet på bästa sätt ska kunna organiseras med den spetskompetens och professionalism som behövs. Varje enskild kvinna får idag hjälp och stöd utifrån sin individuella situation. Förvaltningen har dock en ambition att samla all kompetens som finns inom förvaltningen på ett mer systemiserat och strukturerat sätt för att därigenom kunna ge det bästa stödet. Utifrån de föreslagna handlingsplanerna har förvaltningen skapat en arbetsgrupp som under hösten kommer att konkretisera insatserna vad gäller de olika aspekterna av kvinnofridsbrott.

Utifrån minoritetens frågor i den bilagda skrivelsen kommer förvaltningen nedan att besvara fråga efter fråga.

- *Hur fungerar kvinnofridsarbetet i stadsdelen?*
- *Hur har stadens nya kvinnofridsprogram implementerats och hur har de lokala kvinnofridsprogrammen samordnats i de två sammanslagna nämnderna Enskede-Årsta och Vantör?*

Se ovan.

- *Hur utreds kvinnofridsärenden och hur följs de nya lagarna upp, vilka riskbedömningar görs för trygghet i akuta situationer och på sikt samt vilka samverkansrutiner finns med andra myndigheter (landstinget, polisen)*

och åklagare) för att tillförsäkra att kvinnor/partner får det stöd och den hjälp som de är berättigade till?

Kvinnor med barn som upplevt våld eller blivit misshandlade kommer till mottagningsgruppen inom utredningsenheten för barn och ungdom. Där görs en bedömning av risk- och skyddsbehovet för såväl kvinnan som barnet/barnen. Handläggarna gör en bedömning om kvinnan behöver skyddat boende. Om så är fallet inleds ett ärende på kvinnan och hon och barnet placeras i första hand i våra egna skyddade boenden där hon får stöd utifrån sina individuella behov av familjepedagoger och familjebehandlare. De kvinnor som placeras externt får stöd och hjälp där. Många praktiska saker ska lösas som t.ex. att ansöka om försörjningsstöd då kvinnan oftast saknar pengar, hur det ska bli med polisanmälan, advokathjälp, ansökan om enskild vårdnad m.m. Det är många och svåra frågor att ta ställning till då kvinnan oftast också befinner sig i ett chocktillstånd. Kvinnan erbjuds stödsamtal genom förvaltningens öppenvård då många kvinnor känner sig hotade till livet och är rädda.

De kvinnor som bor kvar i sina lägenheter och där den våldsutövande mannen inte bor kvar får ett likartat stöd av öppenvården som de kvinnor som placeras i skyddat boendet.

Förvaltningen har ett väl fungerande samarbete med familjevårdsenheten vid Söderortspolisen samt med åklagare.

Kvinnor utan barn handläggs inom utredningsenheten för vuxna enligt samma handlägningsrutiner som kvinnor med barn dvs. de kan få hjälp till skyddat boende, hjälp med läkar- polis- och advokatkontakter m.m. samt erbjudas stödjande samtalskontakter med socialsekreterare.

Ett mer strukturerat stöd kan erbjudas av Kvinnoverksamheten som är en öppenvårdsbehandling för kvinnor med beroende- och missbruksproblematik i förvaltningens egen regi.

- *Hur utförs barnutredningar i samband med kvinnofridsbrott*
- *Hur beaktas barnperspektivet?*
- *Hur följs tillämpningarna av stadens riktlinjer i barnärenden upp?*

- *Hur utreder familjerätten enskild/gemensam vårdnad vid polisanmälningar om våld mot mamman och vilket stöd/behandling ges till de barn som lever/levt med våld och/eller hot om våld mot närstående vuxen och/eller mot barnet självt? Ges stöd direkt av stadsdelsförvaltningen eller via PBU, Barncentrum etc.?*

Det görs alltid en bedömning av alla barn och om kvinnan kan skydda barnet och tillgodose barnets behov. Om handläggarna bedömer att så inte sker eller om barnet har speciella behov inleds en utredning på barnet där socialsekreterare träffar barnet och tar ställning till vilka insatser som behövs.

Barn som kommit i kontakt med eller vuxit upp med våld behöver bearbeta vad de varit med om. Detta sker bl.a. genom s.k. Trappansamtal, som är en strukturerad samtalsmetod för barn som bevitnat våld. Inom öppenvården finns fem medarbetare som är utbildade i metoden. Vid behov kontaktas BUP och Barncentrum men förvaltningens egen öppenvård täcker dock in det mesta av vad dessa verksamheter kan ge.

”När åtgärder rör barn skall särskilt beaktas vad hänsynen till barnets bästa kräver. Med barn avses varje människa under 18 år” – socialtjänstlagen kap.1. 2§.

Bestämmelsen är införd i lagen för att stärka barnets ställning inom socialtjänsten och innebär att varje beslut som rör ett barn måste grunda sig på en bedömning av vad som är bäst för just det enskilda barnet. Barn och vuxna kan dock inte ses isolerade från varandra och genom att de vuxna får bästa möjliga stöd av socialtjänsten anses även barnets intressen tillgodoses. Vid en intressekonflikt mellan barnet och den vuxne måste dock barnets intresse ha företräde.

Utredningsenheten för barn och ungdom följer de riktlinjer som staden har för barnavårdsutredningar. För vissa av riktlinjerna har enheten även formulerat åtaganden i sin verksamhetsplan. Åtagandena följs upp vid såväl tertiärrapporter som verksamhetsberättelse.

När det gäller frågor kring ensam eller gemensam vårdnad i ett kvinnofridsärende arbetar familjerätten endast på uppdrag från tingsrätten. Utredning om barns skydd och stöd görs av utredningsgruppen och den utredningen inhämtas av familjerätten. Utdrag från socialregister gällande de senaste fem åren inhämtas från den/de kommuner parterna bott i. Om någon part uppger att det förekommit våld eller annan brottslighet begär familjerätten utdrag ur polisens misstanke- och belastningsregister. Registeruppgifter begärs för båda parterna.

I de fall handlingarna från tingsrätten, socialregistret eller efter information från någon part eller dess ombud visat, att det föreligger risk/rädsla för våld bokar handläggaren tid för information och samtal med parterna var för sig. Om någon part lever med skyddad identitet eller skyddat boende handläggs ärendet av den andra partens hemkommun.

Familjerättssekreteraren träffar barnet/barnen för samtal på kontoret vid två tillfällen. Vid det andra tillfället vill handläggaren få klarhet i om hon uppfattat barnet rätt. Ibland sker samtalen tillsammans med föräldrarna och ibland enskilt. Har handläggaren träffat barnet utan sina föräldrar vill handläggaren också få bekräftat att det barnet berättat kan föras vidare till föräldrarna. Inför ett barnsamtal har handläggaren alltid först träffat barnet/barnen vid hembesök hos både mamman och pappan.

I en utredning om vårdnad, boende och/eller umgänge har familjerättshandläggaren referenssamtal med förskola/skola, barnavårdscentral och ibland med skolhälsovård/kurator. Den information som framkommit i utredningen vägs sedan samman till en bedömning som också bör innehålla en konsekvensbeskrivning. Då utredningen delgivits föräldrarna lämnas utrymme, vanligtvis 10 arbetsdagar, så att parterna får tillfälle att återkomma till handläggaren med synpunkter. Utredningen skickas sedan till tingsrätten och till parternas juridiska ombud.

Bilaga

Skrivelse om förvaltningens kvinnofridsarbete